

GORENJEČ.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. «GORENJEČ» stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrta leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravnistvu.

Izgubiti nimamo nič!

I.

V pozni jesenski noči se je posvetilo pri Matevžku, trdnemu kmetu ob pogorju Sv. Lenarta. Kjer je že vse spalo, rešili so ljudje komaj svoje življenje in deloma živino. Poslopja: hiša in gospodarska poslopja so pogorela do tal, in Matevžek, dosedaj trden kmet, stal je ob robu propada.

Nekaj mesecev potem je sedel mlad, nekoliko zanemarjen kmetski fant mršavih las, in hudega pogleda, na zatožni klopi. Prebere se obtožba, iz katere se razvidi, da je obtožen, ker je zažgal hišo svojemu lastnemu bratu. Ko ga vpraša predsednik, zakaj je to storil, odgovori v obupnem tonu: Kolikokrat sem prigovarjal svojemu očetu, naj izroči meni posestvo, a vse zastonj, oče izročil je posestvo bratu in zato sem mu zažgal; če posestva nimam jaz, naj ga nima tudi moj brat, izgubiti nimam nič.

Kranjski deželni zbor je zaključen. Zbran je bil čez en mesec, a rešil ni niti ene točke dnevnega reda. Kriva temu je klerikalna obstrukcija, oni brezvestni, od klerikalcev v samopašne namene provocirani bratomorni boj, ki je zakrivil, da se spomladi deželni zbor sploh ni sklical, da pa je ostalo dvakratno zasedanje brezuspešno.

Deželni zbor kranjski sicer ni edini, v katerem je strašila obstrukcija, obstruiralo se je v moravskem, češkem in štajarskem deželnem zboru, ali povsod vidimo, da je imela obstrukcija namen, delati sitnosti ali zadrege narodnemu ali političnemu nasprotniku, naša obstrukcija pa ima to čudno lastnost, da v prvi vrsti reže v meso tistim volilcem, ki so volili poslance, kateri ovirajo pozitivno delo. Kajti smešno bi bilo misliti, da bi renitenca tako majhne dežele, kot je Kranjska, mogla biti resen pritisk na centralno vlado. Odkar je nemška obstrukcija pogazila državno avtoriteto, in so v merodajnih krogih spoznali pogubne posledice, ki nastanejo, če se državna avtoriteta ukloni sili renitentnih poslancev, postali so v tem oziru previdnejši. Res naj ima vlada pred očmi občni blagor ljudstva in naj skrbi po svoji moči za redno poslovanje uprave državne

in avtonomne. Ali če vlada vidi, da je naš kmet deloma ali tako zabit ali tako svojeglaven, da po sili tišči v močvirje, in ni dostopen nikakemu pouku in svarjenju, ga ne bo vlada vlekla za ušesa iz močvirja, če bi morala pri tem poslu žrtvovati zopet kos državne avtoritete. Za tak osodepolni korak naša dežela premalo šteje in premalo tehta v celi državi in vlada bi preveč riskirala, če bi se podala na to pot.

Zaradi tega smo mnenja, da vodilni krogi klerikalne politike previsoko cenijo svojo moč in svojo veljavo, če menijo, da bodo z obstrukcijo v kranjski deželni zbornici kaj izsilili od vlade na kvar državne avtoritete. To moč imajo, da zabranijo redno delo deželnega zbora, to ni prav nobena umetnost.

Ali kdo občuti v prvi vrsti posledice te taktike? Ne trdimo, da bi klerikalna obstrukcija ne bila vladi zelo neljuba, da ne bi škodovala tudi interesom mestnih volilcev, industriji in obrtništvu. Vse stroke javnega življenja in pridobivanja trpe vsled obstrukcije, ali v prvi vrsti, v največji meri pa čuti posledice tega postopanja kmetsko ljudstvo, tisto dobro naše ljudstvo, ki je volilo tiste poslance, ki so na kmetove troške več ko štiri tedne zbijali slabe šale v deželni zbornici, namesto da bi bili dali kmetu to, česar najbolj potrebuje, denarnih podpor v gospodarske svrhe.

«Ta deželni zbor ni za nič,» pravi zelo duhovito «Slovenec.» Ko je bil zaključen pred novimi volitvami zadnji deželni zbor, ki se po svoji sestavi ni bistveno razločeval od sedanjega, je povdarjal ne le deželni predsednik, ampak tudi deželni glavar, ki ni liberalec, njegovo uspešno delovanje na gospodarskem polju. In mi se ne spominjamo, da bi bil «Slovenec» ugovarjal tej glavarjevi sodbi. Ne spominjamo se, da bi bil «Slovenec» trdil ali celo dokazal, da je deželni zbor zanemarjal koristi kmetskega ljudstva, da se je bolj oziral na koristi veleposestnikov, industrijalcev in meščanov, nego na koristi našega dobrega ljudstva. Sedanji deželni zbor se ni prišel v položaj pokazati, kaj more ali namerava. «Slovenčeva» sodba nima torej prav nobene stvarne podlage.

Gotovo pa je, da so kmetske občine najbolj in v prvi vrsti navezane na redne deželne podpore. Nekatere so tako revne, da težko zmagujejo redne davke in troške uprave in ki nimajo lastnih sredstev, katere naj bi in-

vestirale v gospodarske namene. Tem občinam se dela tudi velika škoda, če se njim namenjene podpore zavlačujejo. Kdor kaj ima, lahko čaka, kdor nič nima, lahko pogine, če mora predolgo čakati. Ti reveži so enako tepeni, naj se obstruira s stoli, piščalkami in kričanjem ali pa s tehničnimi sredstvi. V tem pogledu ima obstrukcija v kranjskem deželnem zboru na sebi nekaj nerazumljivega, nekaj patološkega.

Zaradi tega nastane vprašanje, v čem tiči pravi vzrok naše obstrukcije. O tem prihodnjič.

Kmetsko knjigovodstvo.

Večkrat se poudarja korist knjigovodstva za kmetško gospodarstvo, in pač vsakdo bi pričakoval, da bo vsaj pri bolj izobraženih in naprednih kmetovalcih našel primerno knjigovodstvo. Toda žal, da temu ni tako.

Res nahajamo tuintam začetek takega knjigovodstva, n. pr. zaznamke prejemkov in izdatkov med letom ali pa opomnje o premenjavi živine in poljskih pridelkov; pri večjih kmetovalcih najdemo včasih celo kopo knjig z različnimi naslovi in za različne namene, kakor vpisnike in druge take knjige, toda vse to v velikem neredu in se nikakor ne sklada s pravim namenom knjigovodstva.

Dasiravno pa je to prav dobro znamenje, če ima kmetovalec take zaznamke in opomnje, vendar moramo poudarjati, da ti zaznamki še niso knjigovodstvo in da je škoda za čas, ki se porabi za to pisarjenje.

Za «primerno» knjigovodstvo se zahteva pač več, kakor sami goli zaznamki premenjav. Pravo knjigovodstvo mora dati popoln pregled raznih del v gospodarstvu, vseh premenjav, ki se gode med letom v raznih delih gospodarstva, tako da se konec leta brez vsakega truda iz knjige razvidi končni uspeh in da se tako tudi davčnim oblastim nasproti zavarujemo zaradi neopravičeno predpisanih davkov, opirajoč se na stanje gospodarstva, ki je razvidno iz «primernega» knjigovodstva.

Iz takega knjigovodstva kmetovalec lahko hitro izprevidi uspehe svojega gospodarstva v preteklem letu ter potem tudi ve, kako se ima ravnati in gospodariti v prihodnjem letu.

Čeprav tako knjigovodstvo le redkokdaj najdemo, vendar ne moremo predbacivati našim kmetovalcem v tem oziru ničesar; odkod naj bi pa tudi jemali potrebno znanje za knjigovodstvo?

V gospodarskih šolah se predava o knjigovodstvu navadno zelo malo, ker dostikrat ni imel učitelj sam pri-

ložnosti, da bi se bil praktično izuril. Tak učitelj torej nima pravega pregleda in tudi ne zmožnosti, da bi vzbudil pri učencih potrebno zanimanje za ta predmet.

Imamo sicer knjige, ki razpravljajo o gospodarskem knjigovodstvu, in še celo precejšnje število, žal, le malo dobrih, izvrstnih pa še manj. Vse te knjige so pisane za veleposestnike; le nekaj novejših se ozira na kmetške razmere, pa še te so samo krajevnega pomena. Če bi bila knjiga tudi še tako dobro pisana, bi vendar ne zadostovala, kajti za popolno znanje knjigovodstva je treba ustnega pouka in vaje.

Večina teh knjig za majhna in srednja gospodarstva je pomanjkljiva zategadelj, ker so urejene tako, kakor knjige za velika gospodarstva, samo da je pisatelj izpustil tabele in knjige, ki se mu niso zdele potrebne.

Ne glede na to, da te knjige potemtakem niso popolne in so brez vsake zveze, jih tudi zaradi tega ne moremo odobravati, ker ne ustrezajo potrebam majhnih in srednjih kmetovalcev. Vsled tega ne morejo doseči pravega uspeha.

Oskrbovanje majhnega in srednjega gospodarstva se razlikuje od oskrbovanja velikega gospodarstva najbolj v tem, da lastniki prvih jemljejo že med letom razne pridelke iz gospodarstva, da dobiva družina razen plače v denarju tudi hrano in da navadno vsi udje družine ali vsaj nekateri pri delu pomagajo. Te točke so važne pri zaračunjenju dohodkov in se je treba nanje ozirati pri knjigovodstvu.

Za vodstvo gospodarskih knjig pa se ne sme porabiti preveč časa — ne sme provzročiti dosti pisarij — in tudi ne obsegati premnogo knjig.

Da je možno to doseči, dokažemo pozneje. Omeniti hočemo samo, da so neresnični predsodki, češ, da kmetovalec ni za knjigovodstvo. Imeli smo namreč premnogokrat priložnost videti, da se poljedelci pogostoma res zanimajo za knjigovodstvo.

Po «Kmet.»

V Kranju, 14. novembra.

Tridesetletnica državnega zbora. Dne 4. t. m. je poteklo trideset let, odkar se je prvič sešel državni zbor, voljen na podlagi še sedaj veljavnega volilnega reda. Med slovenskimi poslanci je edini g. Viljem Pfeifer, ki je že trideset let državni poslanec. Državnemu zboru je med tem časom predsedovalo osem predsednikov, vlado pa je vodilo deset ministrskih predsednikov.

Državni zbor je sklican na dan 17. novembra t. l. Na dnevnem redu so dopolnilne volitve v odseke in poročilo legitimacijskega odseka o volitvah.

PODLISTEK.

Narodne pripovedke iz kranjske okolice.

(Zapisal Marjan.)

Pravljica o dveh bratih in velikanih.

Pred davnim časom, ko so prebivali na zemlji še velikani, sta živela dva brata, ki sta morala starišem neusmiljeno delati; za plačilo sta pa dobila več udarcev kot jesti. Ko sta nekega dne cepila drva v gozdu pod velikim hrastom, sta sklenila pobegniti. Poslovala sta se in si obljubila sestati se čez pol leta pod tem hrastom.

Mlajši je šel po gozdu proti vzhodu in je prišel proti večeru do velike votline, v kateri so prebivali velikani. Ti so bili neusmiljeni in so jedli tudi človeško meso. Velikanov tedaj ni bilo doma. Deček, ki o vsem tem ni vedel ničesar, je sklenil tu prenočiti in se je skrtil v ta namen pod veliko postelj v votlini. Kmalu nato so prišli velikani domov in so se vlegli k počitku. Deček ni mogel od strahu zatisniti očesa in je poslušal, kaj so govorili velikani med seboj.

Prvi je rekel: «Ne daleč odtod je mlin, v katerem je lepa deklica. Po njo hočem jutri iti.»

Drugi je dejal, da vé za drevo, pod kojim je zakopan velik zaklad. Poleg tistega drevesa stanuje reven tesar, ki pa o zakladu ne vé ničesar. Jutri bo šel on sam ponj.

Tretji zopet: «Jaz vem za grad, kjer morajo ljudje od daleč nositi vodo. Takoj zraven grada je kamen in na njem sedi velika žaba ter čuva studenec, ki izvira skrit pod kamenom. To žabo hočem jutri ubiti in pokazati graščaku studenec, za kar me bo bogato obdaril.»

Četrti je zopet rekel: «Hčerka našega kralja je hudo bolna, a noben zdravnik ji ne vé zdravila. Njej pa more pomoči jabolko z jablane, ki raste pred našo votlino. Jutri hočem nesti to jabolko v grad in kralj mi bo dal hčer za ženo.»

Nato so velikani pospali. Deček je tedaj zlezel tiho iz votline, utrgal jedno jabolko in odšel. Najprej je tekkel k mlinarju in mu rekel: «Pazite, danes zjutraj vam hoče ugrabiti velikan vašo hčer!» Nato je šel k tesarju, mu zaukazal posekati drevo in kopati na dotičnem mestu. Tesar je ubogal in izkopal velik zaklad, katerega je z njim delil. Od tesarja se je napolnil k gradu, kjer je manjkalo vode. Velel je graščaku, naj ukaže ubiti žabo in odvaliti kamen. Graščak ga je ubogal in njegovi služabniki so našli pod kamenom velik studenec. Za plačilo

Zedinjenje čeških strank. Mlado- in Staročehi ter agrarci so se zedinili glede nastopanja pri prihodnjem zasedanju državnega zbora, in sicer na podlagi skupnega programa, v katerem se zahteva proizvodnja narodne enakopravnosti, ustanovitev drugega češkega vseučilišča, čeških srednjih in strokovnih šol, preureditev sleskega ljudskega šolstva na narodni podlagi, ustanovitev čeških šol na Dunaju in Spodnje Avstrijskem, varstvo narodnih manjšin in preosnova volilnega reda. Da se izvede ta program, hočejo se posluževati najostrejših parlamentarnih sredstev.

Iz Ogrskega. Zbornični predsednik grof Apponyi je odstopil. Na njegovo mesto je bil izvoljen predsednikom Dezider pl. Perczel. Ministerski predsednik grof Tisza je razvil vladni program. Opozicija je le malo ugovarjala. Pričakuje se, da se državni zbor razpusti in da se razpišejo nove volitve.

Turčija je jako nepovoljno odgovorila na reformno noto Avstrije in Rusije. Slednji velevalisti bosta najbrž predložili ostrejšje pogoje. Nekateri listi vedo poročati, da bodo v najkrajšem času avstrijske in ruske ladije odplule pred turška pristanišča, da z groznjo izsilijo zahteve svojih vlad.

Tedenske politične vesti. Delegaciji se snideta okrog 15. decembra. Zborovali bodeta letos na Dunaju. — Naučni minister Hartel je nevarno obolel. — Nemskega cesarja Viljema so operirali v vratu. Operacija se je dobro obnesla. Bolezen menda ni nevarna. — Italijanski finančni minister Rosano se je ustrelil minuli pondeljek. Vzrok samomoru je, ker se je dal enkrat podkupiti za 5000 lir. — Srbija se oborožuje. Nekateri listi poročajo, da se pogaja srbska vlada z neko ameriško tvrdko glede nabave večje množine orožja in streljiva. Vesti, da hoče kralj Peter odstopiti, so izmišljene.

Dopisi.

Z Bleda. Vsakemu površnemu opazovalcu se vsili na prvi pogled dejstvo, da je Bled v zadnjem času izdatno napredoval in trditvi nekaterih, ki pravijo, da je Bled svetovno letovišče, brez dvoma ne bo dolgo oporekati, če se pomisli, kako ravno v zadnjih letih skokoma narašča število obiskovalcev. To leto je znašal prirastek okroglih 300 letovičarjev, skupno število okoli 2900. Napredek Bleda kaže zadnja ljudska štetev (prirastek na 82 novih hiš), v prihodnjih letih pa se ne da pregledati in ne preceniti. Zgradba bohinjske železnice postavi Bled ob svetovno progo in ta prometna žila bo služila Bledu v najobjektivnejšo reklamo. Velevažno vprašanje za Bled

ga je grajščak bogato nagradil. Konečno je šel deček v kraljevo palačo, v kateri je vse žalovalo radi bolne princesinje. Mladenič je velel kralju, naj ga pelje k bolni hčeri, da jo bo ozdravil. Kralj ga je peljal v hčerino sobo in, ko je prišel vanjo, je podal devojki čudodelno jabolko. Komaj je ta zavžila jabolko, je bila že zdrava. Iz hvaležnosti mu je dal kralj svojo hčer za ženo. Dal mu je tudi veliko imetja in grad, na katerem sta prebivala z ženo.

Ko je preteklo pol leta, je šel mlajši brat na dogovorjeno mesto. Tukaj je že našel starejšega brata, kateremu se je pa slabo godilo. Pripovedoval mu je o svoji sreči in ga povabil k sebi na grad. Vendar starejši brat ni hotel iti z njim in je šel raje v votlino velikanov. Upal je, da ga bo doletela enaka sreča. Vlegel se je pod postelj in čakal velikanov. Ti so prišli zelo nezadovoljni iz potovanja, prišli so namreč povsod prepozno. «Nekdo nas je moral poslušati,» so dejali in so pričeli votlino preiskovati. Našli so starejšega brata pod posteljo, ga zveliki iz pod nje in ga požrli. Tako je bil on kaznovan radi tega, ker ni bil s tem zadovoljen, kar mu je ponudil brat. Mlajši brat je pa še dolgo vrsto let živel srečno in zadovoljno na gradu s kraljevo hčerjo.

je centrala za električno moč, pred vsem v svrhu razsvetljave. Večjih vodnih moči v bližini Bleda ni dosti. Vpoštevati bi bile le dve vodni moči, in sicer: 1.) Radovna v sloveči soteski Vintgar ob slapu Šumu, kjer je električna naprava že dogotovljena in, 2.) Sava pri blejskem mostu ob cesti z Bleda v Lesce. Prva vodna moč ob Radovni je za Bled že izgubljena. Električna sila se rabi sedaj za zgradbo predora skozi Karavanke; za naprej pa je pogodba med državo in obrtno družbo že sklenjena tako, da pripada ta moč po dogradbi železnice, ako je že sama ne bo potrebovala, industrijski družbi, ki jo bo rabila v svojih tovarnah. Po drugem projektu bi se porabila vodna moč Save ob blejskem mostu in načrti dokazujejo, da bi električna sila ne zadostovala le za razsvetljevanje Bleda in okolice, Radovljice itd., ampak bi se mogla tudi v druge n. pr. obrtne ali prometne namene vporabljati. Tudi je razvidno iz skrbno pripravljene projekta, da bi se naprava brez dvoma jako dobro rentirala, ker je primeroma ugodna cena. Slovenci, žal, nismo kapitalisti in se tudi malo zanimamo za večja podjetja. Kričanje po časnikih in zdihovanje, da prepuščamo najboljši kruh tujcem in jim prodajamo domačo zemljo, da nas slednjič izpodrinejo, je najcenejše in očitane, da smo premalo domoljubni, najbolj otročje. Potrebno bi bilo rešiti kolikor mogoče z domačim kapitalom, in električna razsvetljava Bleda je v tem pogledu jako važna točka, sicer pride v kratkem času tudi to podjetje, kakor so že vsa druga na Gorenjskem v druge roke, ki bodo iz naših žuljev kovale lepe dohodke, kateri bi lahko ostali nam. Zato se opozarjajo slovanski podjetniki, naj delajo na to, da bi kaj takega, ki ima prihodnost, prišlo in ostalo v domačih rokah.

Z Dunaja. Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju v pisarni dvornega in sodnega odvetnika g. dr. Klem. Seshuwa, Dunaj, I., Singerstrasse 7, vabi k običnemu zboru podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju, ki bode dne 14. novembra t. l. v dvorani «Slovanske Besede» na Dunaju, I., Bräunerstrasse 7, I. nadstropje. Začetek ob šestih zvečer. Dnevni red je običajni. Podpisani odbor prosi slavno uredništvo objaviti, da je naše društvo potrebno izdatne podpore zaradi zelo slabih gmotnih razmer na Dunaju se učečih naših akademikov, katerih število leto za letom narašča. Odbor.

Učitelji — na kolena!

Dopis.

«Slovenec» je priobčil v ponedeljki 259. številki poročilo o cerkniškem shodu. Da se je dr. Šustersič tudi na tem shodu zaleval v učiteljstvo kolikor mogoče, je samoobsebi umevno. Čvekal je, da je ta stan res slabo plačan, a poslušajte, kaj je generalissimus povedal dalje: «— — — na drugi strani pa bi se moralo bolj štediti pri novih šolah. Žalostno je v istini, gledati v vasi raztrgane bajte, v sredi pa šolsko palačo». In tako ta ljubeznivi osrečevalj slovenskega naroda še naprej pridiga svojim nerazsodnim poslušalcem. Da mu pri tem nerazsodna masa burno pritrjuje, zato že preskrbe kapelančki. Vsakdo, ki je le količkaj imel vpogleda v naše ljudske šole na kmetih, ki so po večini eno- in dvorazrednice, mora nepristransko priznati, da je v njih komaj toliko prostora, da mora učitelj za silo stanovati v šoli, če je pa kaj družine — no, potem morajo učiteljevi otroci spat na tleh, ker v dveh majhnih luknjah ni prostora večim posteljam poleg druge najpotrebnejše sobne oprave. Dr. Šustersič naj poizkusi izposlovati učiteljem — celibat, potem ne bo treba zidati za učitelja dve sobici, marveč bo učitelj lahko prenočeval kar v drvarnici ali pod streho. Naj bi se Šustersič rajši brigal za «farovške palače», kjer je vsaki kuharici odločeno večje stanovanje, kakor učitelju in njegovi družini.

Ker pa baje učiteljstvo napada dr. Šustersiča in — kakor je rekel dr. Tavčar v deželnem zboru — uradno priznana najslabšega učitelja na Kranjskem, dobrepoljskega Jakliča, in je «glasilo liberalnega učiteljstva na surov način žalilo poslance katoliško-narodne stranke in podlo blatilo ugled (o jejmine) poslanca Jakliča» — pravi

dr. Šustersič, da, «dokler liberalno učiteljstvo za te nesramne psovke ne da klubu katoliško-narodnih deželnih poslancev zado-stila, toliko časa vprašanja o zboljšanju učiteljskih plač ne pustimo v razpravo».

Učitelji — na kolena! in dr. Šustersič vam podeli odvezo. Prosite odpuščanja, da se vam milostivo odpusti, kar ste zakrivali po mnenju dičnega Šustersiča — in plače se vam povisajo. — Pa stojte, ne gre takó hitro, je še drug pogoj: «Predno pride zadeva o zvišanju učiteljskih plač v deželni zbor, mora biti razširjena volilna pravica.» Čujte, učitelji! Šustersič zahteva dalje od vas, da podate izjavo, da se ne strinjate s tem, kar počenjajo «nevredni tovariši», in da pritiskate na one, katerim ste v zaslonbo, na liberalne poslance, da glasujejo za izpremembo volilnega reda. Učitelji — vnovič na kolena! Dr. Šustersič pa vam podeli absolucijo in blagoslov — potem pa pojdite od kraja do kraja in agitirajte za splošno in enako volilno pravico. Dokler tega ne storite, dotlej se v deželnem zboru ne bo razpravljalo o zboljšanju vašega gmotnega stanja. To je dr. Šustersič dovolj jasno povedal v nedeljo na ljudskem shodu v Cerknici. Tedaj Šustersiča in Jakliča prosite za odpuščanje, ker niste drvili za njima čez drn in strn, potem agitirajte za splošno in enako volilno pravico — pa vam bo pomagano. — Ubogo kranjsko učiteljstvo, ki daruješ vse svoje dušne in telesne moči domovini, splaval ti je zopet up v boljšo bodočnost po vodi. Ravnaj se po geslu: «Kakršno plačilo, tako delo.» Dovolj trpljenja, učiteljstvo gotovo ne more več prenašati tolikanj brezvestnega ravnanja: in naj se te preganja še tako. — Vsak delavec dela toliko, za kolikor je plačan! Sicer vsled tega žalostna nam majka, a odgovorni bodo brezvestni narodovi izkoriščevalci in zapeljivci.

Novičar.

Na Gorenjskem.

Osebnosti. Železniški uradnik v Kranju, g. Matija Oman, je prestavljen k ravnateljstvu drž. železnice v Beljak. Na njegovo mesto je prišel g. Ivan Soklič, sedaj železniški uradnik v Šiški. — Gospica Ana Tomc, učiteljica v Tržiču, je imenovana stalnim učiteljicam na rudniški šoli v Idriji.

Klerikalni ljudski shod se vrši jutri v nedeljo ob polenajstih v Škofji Loki v prostorih katoliškega društva rokodelskih pomočnikov. Govorili bodo dr. Iv. Šustersič, dr. Evg. Lampe in stolni kanonik Andrej Kalan. Smo zelo radovedni, kaj bodo gospodje povedali Ločanom.

Klerikalno narodnjaštvo — krošnjarstvo. Piše se nam: «Slovenec» od torka straši, da je vse polno germaniziranih znakov v Lescah, kjer se baje zbira velika nemškutarija, in tja doli proti Radovljici in v Radovljici se neki vidijo sami nemški napisi. «Slovenčev» dopisunček se dela silno užaljenega zaradi tega, a pri tem se mu pozna, da je ta užalitev le prisiljena in hinavska. Njemu pač ni nič mar slovenska narodnost, ampak ga boli katoliško srce le vsled tega, ker je občinski odbor v Lescah sklenil izjavo zoper dr. Šustersičovo komedijo v deželnem zboru in ker niso zadnje občinske volitve v Radovljici izpadle po volji radovljskih klerikalcev. Zakaj pa dozdej ni videl omenjenih nemških napisov nobeden klerikalec? In zakaj se še zdaj hodi okrog njih kakor mačka okrog vrele kaše? Obeta se, da se bode v prihodnje odločneje pomedlo s to nemškutarijo. Zakaj se pa že ni dozdej in zakaj se še zdaj odlašaj? Le pogum, le pogum, katoliški junaček, katoliški narodnjaček, pa bodi kjerkoli, če si v Radovljici, v Lescah ali na Böh. Beli! Kar brez vsega strahu lepo po vrsti razloži in izloži v «Slovenca» iz svoje črne malhe vse, kar si nabral nemškutarskega po potu iz Lescah v Radovljico, in verjemi nam, da ti bomo prav po kranjsko cmoknili žegnano roko, ako bode tvoje blago res pošteno narodno, pošteno slovensko. A da bi se iz slovenske narodnosti le brile burke v prid rimskega klerikalizma in dunajskega germanizma po vzgledu dr. Zlindre, tega ne bomo trpeli. «Slovenčev» narodnjaček le naj odkrito pove, da so tistega notarja, ki ima samo nemški napis, klerikalci vseeno vedno volili v

občinski odbor in da so radovljski klerikalci imeli prej nad občinsko pisarno nemški napis na prvem mestu in šele pred par leti, ko se je ta zadeva podregala v «Gorenjcu», so dali postaviti slovenski napis zgoraj. Čemu je še zdaj potreben napis «Stadt-Gemeindeamt» pod slovenskim napisom, o tem naj se vpraša one, ki so ga dali napraviti. Nadalje pa naj se tudi pogleda tja na Lancovo, ki je prav blizu Radovljice, kak duh preveva slavnega klerikalnega lancovskega župana Deschmanna, ki je začel svoje ime pačiti po nemško, odkar je postal župan in se celo drzne poslati nemški dopis popolnoma slovenski sosedni občini. To in še marsikatero gršo klerikalno nemškutarijo naj v «Slovenca» kar brez vseh ovinkov ošvrka tisti, ki hoče biti v resnici slovenski narodnjak in ne le sleparski in hinavski krošnjar ter brezdomovinski rimski hlapec, ki pobrenka na narodne strune le takrat, kadar misli, da bo s tem vjel kakega zabitega nevedneža na — klerikalen lim.

Narodna čitalnica v Kranju priredi prihodnjo soboto svojo običajno predadventno veselico s plesom in igro. Začetek točno ob poldevetih zvečer. Vstopnina za člane prosta, za nečlane 50 vin. Z ozirom na to, da je plesna veselica po dolgem času prva v letošnji sezoni, se je nadejati od strani tukajšnjega meščanstva mnogobrojne udeležbe.

Občni zbor tukajšnje meščanske godbe se vrši prihodnjo nedeljo, dne 22. t. m. ob 11. uri dopoldne v društveni sobi v Pungratu. Zborovalni red: 1.) Pozdrav predsednika; 2.) Poročilo blagajnika. 3.) Poročilo tajnika. 4.) Volitev novega odbora. 5.) Slučajni predlogi in nasveti.

V dijaški kuhinji kranjski je dobivalo meseca oktobra 83 dijakov kosilo in večerjo. Izdalo se je vsega skupaj 2321 kosil in 2283 večerij, za kar je bilo plačati 738·16 kron.

Tukajšnji trgovci nam piše: Kranjski trgovci so se podpisali, da bodo prodajali sladkor na debelo po 76 vin., v kockah pa po 84 vin., ali tega se nekateri ne drže. Kje ste možaki? Kje ste trgovci? Ali tako držite svojo možato besedo?

Izpred deželnega sodišča. Že večkrat kaznovani delavec Anton Kos iz Javorja je 25. oktobra v Škofji Loki zgolj iz hudobije dva kamna vrgel skozi zaprto okno stanovanja Lovreta Oreheka, v katerem se je mudila njegova 6letna hčerka; zagovarja se, da je bil pijan. Obsojen je bil na 8 mesecev težke ječe. — Marija Bregar, posestnica v Senčurju, je pustila ob ograji svojega vrta, ki leži tik vozne poti v Hrastje, štiri vozove posekanih borovcev tako ležati, da je bila ta pot za poldrugi meter za lesom zastavljena, kar je dalo povod ponesrečenju po noči na 15. avgusta mimo idočemu Martinu Zadnikarju; zaletel se je namreč tako nesrečno v to skladnico, da se je vsled padca na neko grčo na trebuhu težko poškodoval in je vsled tega drugi dan umrl. Ker je Bregar šele pred kratkim kupila to posestvo in so pričre potrdile, da je bilo v navadi, da so predniki les tam skladali, jo je sodišče pregreška zoper varnost življenja oprostilo. — Jera Peterman, vžitkarica na Dovjem, je bila obsojena na 4 dni zavora, ker je v jezi, da je Liza Lotrič po njenem hlevu kokoši iskala isto s polenom po životu udarila in jo vrgla na tla. — Janez Zalokar, dninar iz Grabč, je 10. julija pri okrajnem sodišču v Radovljici pod prisego po krivem pričal, da ga je Janez Justin s tem telesno poškodoval, da ga je ob tla vrgel in mu na zgornji čeljusti zob zlomil; obsojen je bil na 7 mesecev težke ječe. — Janez Cvek in France Šolar, hlapca, oba v Kamnigoricah, sta se sprla ponoči na 13. julija z bratoma Tomažem in Miho Pogačnikom. Cvek je sunil Tomaža z nožem v levo prsno stran, Miho pa v tilnik in pod levo lopatico. Ker Cvek pripozna, da je edino on sam oba poškodoval, je sodišče Šolarja oprostilo, njega pa obsojilo na 6 mesecev težke ječe.

Tombolo priredi prostovoljno gasilno društvo v Ribnem v nedeljo, 22. nov. 1903 «pri Katri» v Ribnem. Začetek ob 3. uri popoldne. Čisti dohodek je namenjen v poplačilo dolga na brizgalni. Dobitke za tombolo hvaležno sprejema načelnik g. Gabrijel Ferjan. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Napovedana sta volilna shoda za danes soboto zvečer, in sicer v Kamniku, kjer bo poročal g. poslanec dr. Andrej Ferjančič o državnem in deželnem zboru, in v Novem Mestu, kjer bosta poročala gg. poslancu Ivan Plantan in dr. Ivan Tavčar.

Naši poslanci med volilci. Kakor se nam poroča, prično naši poslanci z volilnimi shodi najprej v mestih potem pa na deželi, da razkrinkajo brezvestno in pogubonosno klerikalno obstrukcijo v deželnem zboru kranjskem. Ker klerikalci straše, begajo in farbajo ljudi, je vsekakor jako pametna in srečna misel, ožigosati to klerikalno sleparijo pred volilci. Ako bo narodno-napredna stranka marljivo prirejala shode zlasti po deželi, kar je že dolgo iskrena želja vseh njenih zunanjih somišljenikov, tedaj si bo sigurno pridobila veliko veljavo in zaslombo med ljudstvom in tudi vspehi ne bodo izostali. Ljudstvo je krvavo potrebno in tudi željno pouka pred vsem, ker je sedaj edinole navezano na napredno časopisje, ako hoče izvedeti, kaj počne njih klerikalni poslanci. Torej, voditelji narodno-napredne stranke, prireajte pridno shode in želi boste plačilo za svoj trud.

Seja kranjskega občinskega odbora od 13. t. m. Župan poroča, da je občinski sluga J. Brezar s 1. decembrom napovedal službo. Županstvo se pooblasti, da dogovorno s policijskim odsekom preskrbi novega slugo. Mesto odislega občinskega odbornika prof. dr. Fr. Kropivnika vstopi v zastop kot občinski odbornik namestnik prof. A. Zupan. — Upokojenemu c. kr. davkarju F. Petriču in hranilničnemu uradniku J. Depoliju se podeli domovinska pravica, prvemu proti plačilu takse 20 kron, drugemu se taksa pregleda. — Občinski odbor ne ugovarja prošnji J. Dolžana za koncesijo vinotoča čez ulico. — Na poziv c. kr. okr. šolskega sveta, da naj se obč. odbor izjavi o prošnji krajnega šolskega sveta za razširjanje ljudske deklishe šole v Kranju, pritrđi odbor soglasno nastopnima po obč. odborniku dr. E. Šavniku temeljito utemeljevanima predlogoma: 1. Občinski zastop mesta Kranja se pridružuje prošnji krajnega šolskega sveta za razširjanje deklishe šole, in sicer izrecno, da se razširi v šestrazrednico; 2. izreče, da je pripravljen skrbeti za potrebne prostore in stvarne potrebsčine. — Obč. odbor potrđi proračun za l. 1904 s prejemki v znesku K 29.025.— in z izdatki v znesku K 43.474.10. Primanjkljaj K 14.449.10 se bo, kakor običajno, pokrtil z blagajničnim preostankom in s pobiranjem 30% doklade na užitnino.

Konjske pijavke iz kranjskih vodnjakov smo zadnjič enkrat pripročali Koblarju kot sredstvo zoper dolgčas. Koblar nas je ubogal, a sedaj mu proti vsemu pričakovanju pijavke leže v želodcu in v zadnjem «Slovenskem Listu» je potožil svoje težave. Resnici na ljubo tedaj svečano prekličemo, kar smo takrat trdili, da namreč naš tehant prenese vse, prav vse. Prav lepo ga prosimo odpuščanja, ker smo mu nasvetovali tako radikalno sredstvo. Vest bi nas pa pekla še mnogo bolj, če bi nas ne tolažila zavest, da smo s svojo ordinacijo vendarle učinili precej dobrega. Da si olajša svoje stanje, je prečastiti odložil nekaj pijavk v «Slov. Listu» in tako smo Koblarja rešili sestradanemu «Slov. Listu» in slednjemu napravili veliko uslugo, kajti že mesece in mesece je moral pogrešati tečne hrane iz Kranja. Ljudje so mislili, da je Koblar že popolnoma zatajil svoj «Slovenski List» (pravijo, da je vedno treba pokrivati deficit) in da je Idrija te lepe «cajtenge» docela vzela v zakup. Kljub vsem težavam, katere provzročajo našemu tehantu pijavke, so pa vendar v nekem oziru pomagale tudi njemu. Vzbudile so v njem skomine po zdravi pitni vodi. V «Slov. Listu» piše, da v si meščani hrepene po kokrski vodi, tedaj tudi on, ki je še pred malo meseci z vsemi mogočimi sredstvi izpodbijal idejo nameravanega vodovoda. To izpreobrnjenje je tudi nekaj vredno, čeprav nadalje Koblar trdi, da je dr. Šusteršič Pircu že ponujal vodovod in da mu ga je že takorekoč na krožniku prinesel, da pa poslanec Pirc, ki nosi na prsih en zob iz Dežmanovih prokletih grabelj kot znak nemško-slovenske zveze (kako duhovito!) ni hotel prijenjati z obstrukcijo. O tem se bosta Koblar in Pirc že prilično pomenila na kakem volilnem shodu, kateremu se

Koblar pač ne bo odtegnil. Ali pa morda vendarle? Koblar sam namreč prav dobro ve, da se njegova pisava ne strinja z resnico. Pa kaj takega našemu tehantu ne smemo šteti v zlo. On še uradno potrjuje neresnice, zakaj bi pa v «Slov. Listu» ne farbali svojih backov? Prihodnjič mu bo pijavke treba staviti!

Ureditev delavnika pri špecerijskih trgovinah.

Kdor pozna kranjske trgovce, ve, da imajo dobro srce za svoje nastavljenke, ve, da store vse, da jim olajšajo težavni posel, da jih nekoliko razbremene. Tako tudi sedaj. — Pred nedavnim časom sklenili so trgovski nastavljenki špecerijske stroke naprositi p. n. gg. šefe, da naj blagovole urediti delavnik na sledeči način: Trgovine špecerijske stroke naj bodo odprte v zimskih mesecih: januar, februar, marec, april, oktober, november, december od 7. ure zjutraj do 7. ure zvečer; v poletnih mesecih: maj, junij, julij, avgust, september pa od 6. ure zjutraj do 8. ure zvečer. Vsled medsebojnega dogovora prične se z ureditvijo 20. nov. t. l. P. n. gg. trgovci so ustregli drage volje tej upravičeni želji in s tem zopet izkazali svojo človekoljubnost napram svojim nastavljenecem. Čast jim!

O električni razsvetljavi v Škofji Loki. Piše se nam: Vsled pomanjkanja razsvetljave in ker konsumenti vedno povprašujejo, če je mogoče dobiti novih električnih žarnic, namerava tovarnar gospod Alojzij Krenner z nabavo ene akumulatorske baterije razširiti električno moč. Pomnožitev bi znašala okrog 200 žarnic. Posestniki, kateri nameravajo omisliti si novih žarnic ali iste pomnožiti, naj se pravočasno zglase v tovarni. Splošna želja je, da bi elektrika funkcijonirala vso noč.

Iz Škofje Loke. Dodatno k zadnji notici odondod nam je še pristaviti, da se polagajo od kavarne do Fran-Josipovega mostu in po takozvani nunski ulici lončene cevi za glavni kanal. S to napravo, katero je osobito iz zdravstvenih ozirov zelo odobravati, bode gotovo zelo ustrezno posestnikom. Vendar se pa čudimo, zakaj se delo vrši letos, ko bi se te cevi lahko polagale takrat, ko so se polagale cevi za vodovod. Troški za kopanje bi bili izdatno manjši in promet bi ne bil zopet ustavljen več dni.

«Legijonarji» se imenuje nova izvirna slovenska igra, katera se je prvič predstavljala v deželnem gledališču minuli torek. Igro je spisal slovenski dramatik gospod Fran Govékar. Ta igra je nekaj uvod k «Rokovnjačem». Odlikuje se pred vsem z nekakim pristno-kranjskim značajem zlasti v vlogi dovtipnega Ježa, katerega je izborno pogodil g. Verovšek. Omenjena igra je kakor nalašč za vsakega ustvarjena: za one, ki se radi smejejo pred vsem Ježevemu «per mejš štefecen», pa tudi za one, ki se radi jokajo, zlasti na koncu, ko umira Lavra. Upamo, da se bo ta noviteta še večkrat uprizorila na slovenskem odru. V kratkem jo bodo že igrali v Zagorju in v Novem Mestu.

Veselico prirede kranjskogorski diletantje na Martinovo nedeljo, 15. novembra 1903. na korist domačim občinskim revežem v steklenem salonu g. Ant. Hribarja. Vspored: Velika narodna gluma: «Zanikerna trojica» ali «Lumpacij Vagabund». Veseloigra, polna humora s petjem v štirih dejanjih. Vstopnina sedežem I. in II. vrste po 2 K, od III. vrste naprej po 1 K, stojišča po 40 vin. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Po igri ples in prosta zabava. Odbor.

Zapravljivi zakonski mož. Pijači vdani kmet A. Dobravec iz Prezren je hotel dne 3. t. m. dobiti kaj denarja, da bi zopet lahko popival. V ta namen je naložil doma 350 kg ovsa na voz, da ga popelje prodal na Jesenice. Žena mu je prišla na sled in pokicala na pomoč brata, da bi odvrnil moža od tega početja. Toda Dobravec je postal silovit, in šele orožniki so ga mogli pomiriti. Moral je z njimi v radovljiški zapor.

Občinski odbor v Kamniku je v četrtkovi seji soglasno podelil častno meščanstvo g. Janu Legu, odličnemu prvoboritelju in pospeševaltju češko-slovenske vzajemnosti. Gospod Jan Legu je svoj čas služboval v Kamniku.

Deset roženkrancev za dve kroni! Kakor se kaže, so maše in molitve, opravljene po duhovnikih, postale predrage. Še celo tercijalke to uvidevajo. V Kranju je zbolela neka Marijina devica, ki je nosila tudi vrv krog pasu, vsekako tedaj oseba, ki predstavlja nekaj izvleček

pobožnosti in višek udanosti napram prečastiti duhovščini. Zdelo se ji je, da je sama še premalo storila za izveščanje svoje duše in zato je naročila — ne morda kakemu duhovniku — marveč svoji prijateljici, da naj zunaj zanjo devet roženkrancev (vse 3 dele $\times 3 = 9$) proti plačilu 2 (reci dveh) kron. Prijateljica je sprejela to naročilo, je isto že kot Marijin otrok tudi z vso natančnostjo z usličenami izvršila in potem seveda zahtevala plačilo za dovršeno delo, objubljeni dve kroni, kar za devet roženkrancev gotovo ni preveč. Brumna tretjerednica pa, vrag vedi iz katerega vzroka, ni hotela plačati pogojene mezde in razjarjena prijateljica jo je šla tožiti za plačilo dveh kron k tukajšnjemu — c. kr. okr. sodišču! Toda ta smola! Še predno je prišlo do razprave, se je tretjerednica preselila na oni boljši svet, kjer roženkranci nič ne kostajo. Radi vprašanja, če so roženkranci v prid njeni duši, dasi jih ni plačala, je nastal med kranjskimi terejalkami velik prepir. Po našem skromnem mnenju se je prevarjena prijateljica postavila na povsem pravo pravno stališče, ker hoče baje sedaj, držeč se veljavne pogodbe, zahtevati plačilo iz morebitne zapuščine. Če ne bo ničesar dobila, bo pa neki pokojnici obe kroni «pustila na duši». Priporočamo prečastiti duhovščini, naj vernikom ne stavi pretiranih zahtev, da se ne bodo brez potrebe begale brumne device in se zatekale k babnicam, ki tudi za denar ceneje opravljajo molitev ali si celo naročale «molilne mline», kakor je to navada pri pobožnih Bramanih. Napačno bi pa slednje ne bilo!

Drobiž z Gorenjskega. Dne 10. t. m. se je odpeljalo k zgradbi železnice v Hrušico okrog 100 delavcev, Macedoncev in Srbov. — Ondi, kjer se steka kamniška Bistrica v Savo, so našli neznanega utopljenca. — S kladivom po glavi je udaril Keršičev hlapec Antona Kose-nino, sedlarja v Spodnji Šiški, ker sta se nekaj sporekla. — Zasebna ljudska šola kranjske industrijske družbe se je otvorila na Jesenicah dne 4. t. m. Kot učitelj je nastavljen na tej šoli g. L. Pospisil. — Dne 11. t. m. je ušel iz ječe novega sodišča v Radovljici neki Macedonec, delavec v Bohinju. Prevrtal je zid tik okna z žlico in žrebljem, prišel na dvorišče in po drogu na prosto. Bil je menda prvi zaprt v novem sodiškem poslopju. — Deželni predsednik baron Hein je minulo sredo nadzoroval urade v Kamniku.

Križem sveta.

Razne vesti. Na postaji Store pri Celju je dne 12. t. m. ponoči trčil brzovlak v poštni vlak. Lahko bi se bila primerila strašna nesreča, da jo ni preprečil vlakovodja poštnega vlaka. Ranjeni so nadsprevodnik in dva potnika. — Namesto umrlega zborničnega svetnika Mighettija je izvoljen v trgovinsko in obrtniško zbornico goriško prvi Slovenec g. Anton Jeretič iz Kobarida.

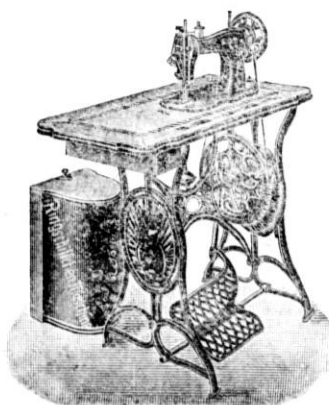
Naznanilo.

Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu, da sem otvoril v hiši «Dr. Štampiljarja» v ulici vinsko klet ter da prodajam po jako nizkih cenah **dolenjska, goriška in istrska vina** na debelo in tudi čez ulico. Slavnemu občinstvu zagotavljam dobro postrežbo.

V Kranju, dne 14. novembra 1903.

216—1

Jernej Dovžan.

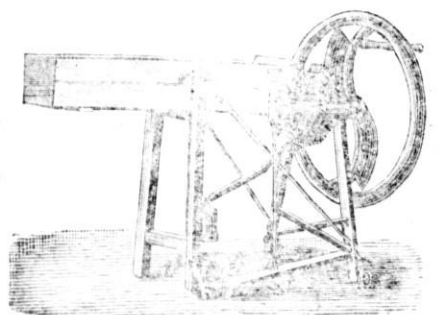

Janez Sartori

Radovljica (Gorenjsko)

Trgovina z železnino, šivalnimi in poljedelskimi stroji vsake vrste. Nagrobni križi, štedilniki za vzdati kakor tudi iz pločevine, železne ograde, kovanje za okna in vrata, vsake vrste stavbinske železnine

i. t. d.

Dober je „Cvekov“ brinovec 217 1
To prizna vsak kimovec —
Toda boljši je pa Rantov iz Kranja,
Ker njemu se vsak gospod vklanja.

Zakaj je nemška kuharska knjiga: «Prato: Die süddeutsche Küche» tudi pri nas razširjena v mnogo listih eksemplarjih?

Zato, ker doslej ni bilo kuharske knjige v slovenskem jeziku, ki bi mogla po vsebini in po zunanji opremlitvi z njo uspešno tekmovali.

„Dobra kuharica“

ki je izšla v založništvu L. Schwentnerja v Ljubljani:

se pa lahko meri z njo v vsakem oziru.

Obsega na 576 straneh več nego 1300 receptov za pripravljanje najokusnejših jedi domače in tuje kuhe, ima 8 koloriranih tabel, je trdno in elegantno v platno vezana, izkratka zadošča zahtevam in potrebam tudi najljubše kuharice. — Cena ista kakor nemški knjigi, namreč le 6 K., po pošti 6 K 55 h.

Slovenke, kupujte jo in kuhajte po njenih navodilih in ne bodete se kesale!

208—2

JANKO KOČMUT

v Kranju

priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo veliko in lepo zalogo mnogovrstnih novodobnih igrač

za Miklavža

kakor tudi drugih finih daril za Božič in Novo leto!

205—3

Cene nizke, postrežba točna!

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 144—20

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastoj.

Večkrat premitano!

Glinaste peči,
štedilnike, banje
za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in
druge glinaste izdelke
v vseh barvah, tipežne in cene
priporoča prva in največja
tovarna
pečij in glinastih izdelkov
August Dreise
v Ljubljani.

115-26

R. LANG, Ljubljana (Kollzej)

tovarna za modroce na peres
in posteljno opravo, zaloga
pohištva,

priporoča vsake vrste

modrocev, posteljne uloge, zrcal, podob,
otročjih vozličkov, naslonjačev, počl-
valnikov (sofa, kanape, divan) in
sobno opravo 94—30

po najnižjih cenah.

Cenike s 300 podobami pošlje
zastoj in poštne prosto.

Razpošiljanje točno.

C. kr. priv. tovarna strojev, brizgalnic,
kmetijskih strojev, I. moravska mehanična
tkalnica cevi in pasov

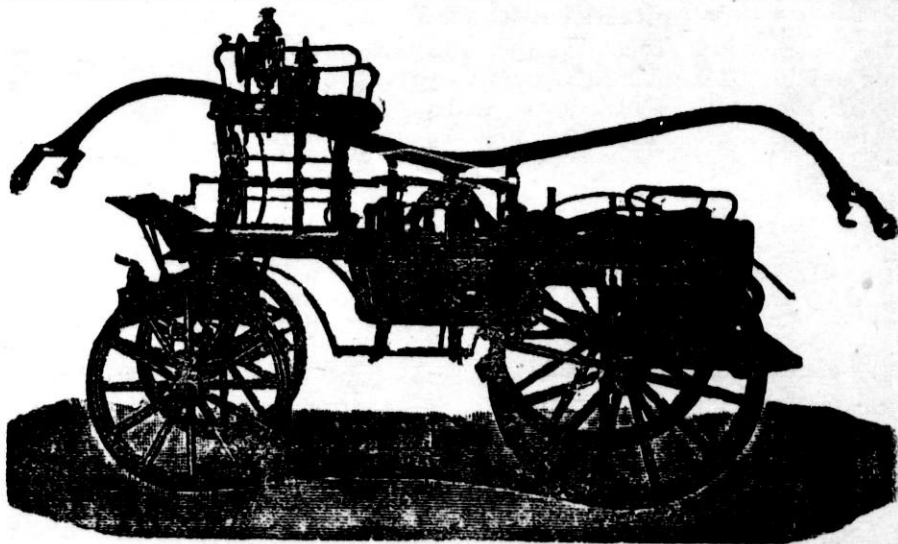
R. A. SMEKAL

v Cechu pri Prostjevu in Smichow-Praga.

Podružnica v Zagrebu, Frankop. ulica 9

priporoča 15—43

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebni-
kom brizgalnice vsake vrste, s patentom proti
smrzalini in s priredbo, da tiste na obe strani
vodo vlečejo in mečejo, parne brizgalnice,
s kojima zamoreta samo dva človeka opravljati
delo — naučba v teku treh dni — ter ne po-
trebujejo izprašanega strojevodjo; dalje vse drugo
gasilno orodje, čelade, pase, sekirice, lestve
i. t. d., kmetijsko orodje in Peronospora-
brizgalnice. — Roba solidna elegantna in ceno.
Plačila po dogovoru.

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.

H. Suttner, urar

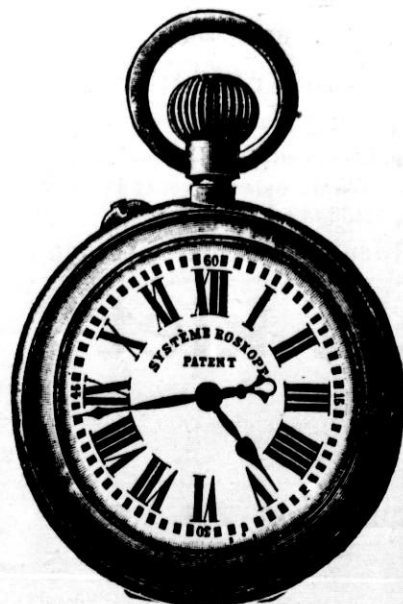
v Kranju

priporoča svojo
izborno zalogo

ur,
zlatnine
in
srebrnine
po
najnižjih cenah.

Ceniki zastoj in
poštne prosto.

Razpošilja se na
vse kraje sveta.

Nikelnasta anker-remont. roskopf, želez-
ničarjem dobro poznana, najtrpežnejša
in natančna ura, prav fino kolesje. Pokrov
stanovitno bel gl. 3·75, najfinejša znam-
ka, gl. 6·50. 140—21

J. Čenčič, zaloga obuval

Škofja Loka št. 93

184—10

priporoča obuvala lastnega izdelka kakor najmočnejše in
tudi lahke črevlje. Vsakršna naročila se izvršujejo točno
in po nizki ceni.

Priporočilo.

Slavnemu občinstvu uljudno priporočam svojo
dobro urejeno **delavnico** v izdelovanje vsakovrstnih
oblek po najnovjšem kroju, kakor tudi zalogo **blaga**
za moške obleke ter izdelanih oblek in
havelokov.

Zavežujem se vsakemu p. n. odjemalcu, oziroma
naročniku dobro in natančno postreči. Z ozirom na to
se nadejam, da mi bo slavno občinstvo v mestu in na
deželi izkazalo svojo naklonjenost.

Z odličnim spoštovanjem

Lovrenc Rebolj

krojač v Kranju.

Dijakom znižane cene!

180-12

Postrežba točna!

JOSIP WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stólpne križe, štedilnike i. t. d. 125-24

Špecialiteta: valjični zastori (Rollbalken).

Večja klet

se odda s 1. decembrom v tukajšnjem gradu (Kieselstein), ki je zlasti pripravna za shrambo vina.

Pojasnila daje hišna oskrbnica.

210-2

Vsi kmetovalci

se lahko pre-
pričajo, da je
najboljše sred-
stvo **konje,**
krave, telice,
vole, prašiče,
ovce i. t. d.
obdržati
zdrave, močne,
ješče in debele
če se jim pri-
meštuje h krmi

živinski prašek

iz lekarne Piccoli, pri Angelju, Ljubljana
Dunajska cesta.

En zavoj 1/4 kilogr. stane 50 vin., 10 zavojev 4 krone. — Zunanja naročila po povzetju.

Spoštovani gospod Piccoli, lekar v Ljubljani.

Po večletni uporabi pri svojej živini in po velikem povpraševanju od svojih znancev in družih po Vašem živinskem prahu; prišel sem do prepričanja, da je vaš živinski prah izborne zdravilo, katero bi se ne smelo v nobenem hlevu pogrešati.

Z odličnim spoštovanjem
Podgora pri Gorici, 13./VI. 1902.

And. Kocjančič
I. 199-5

Kadar pridete v Ljubljano

izvolite si ogledati
v Špitalski ulici št. 5

moj novo urejen, bogato založen **suknen oddelek**, broječ blizu 1000 različnih vzorcev zadnjih novosti, modni kamgarn in ševijot, lovsko sukno, dosking, trikot, peruvijen i. t. d. — **Ostanke** prodajam po zelo znižani ceni. — Postrežba strogo solidna. Vzorcji na zahtevo poštnine prosto.

110 25

R. Miklauc.

Ljubljanska KREDITNA BANKA

Polnovplačani akcijski
kapital K 1.000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu
žrebanju.

v Ljubljani

Špitalske ulice št. 2.

Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone. Daje pred-
ujme na vrednostne papirje. Zavaruje srečke
proti kurzni izgubi. Vinkuluje in devinkuluje
vojaške ženitninske kavicje.

Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija). 11-43

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne
knjižice proti ugodnim obrestim.
Vloženi denar obrestuje od dne
vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Loterijska srečka dne 7. novembra t. l.
Gradec: 7 40 79 14 33

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna na Kongresnem trgu št. 14 tik nunske cerkve

v Ljubljani

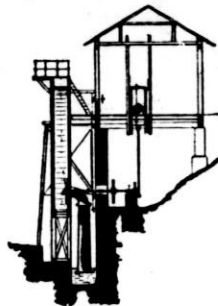
sprejema in izplačuje hranilne vloge in

obrestuje po 4 1/2 %

od dne vložitve do dne vzdige brez odbitka in brez odpovedi.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da
bi se obrestovanje pretrgalo. 179-11

G. Tönnies

117-25

tovarna za stroje, železo in kovino-
livarna v Ljubljani priporoča
kot posebnost **žage in vse-
stroje** za obdelovanje lesa.

Francis-turbine osobito za
žagine naprave zvezane neposredno
z vratilom. Sesalno-genera-
torski plinski motorji, naj-
cenejša gonilna sila 1 do 3 vin.
za konjsko silo in uro.

Stanovanje

s 3 sobami in vsemi pritliklinami se odda v hiši št. 143-
takoj v najem.

194-6

Več se poizve v trgovini Peter Majdič «Merkur» v Kranju.

Tedenski sejem v Kranju dne 11. t. m.

Prignalo se je 452 glav goveje živine, 9 telet, 293 prašičev 5 ovac, — koz, 332 buš, 2 konj. — 50 kg: pšenice, K 8—, prosa K 6·50, ovsas K 6·28, rži K 6·50, ajde K 7—, ječmena K 6—, fižol ribničan K 10·50, koks K 12—, mandalon K 11—.

Na Martinovo nedeljo je žegnanje tudi «pri Kroni»! Vsak došlec bo dobro postrežen, ako obišče to gostilno. Priporoča se, da se ne pozabi na ta lep kraj, ki je sicer zapuščen, kakor kak samostan. Na zdar! 212—2

Vabilo

k

plesni veselici

katera bode

v nedeljo, 15. t. m.
v gostilni „Triglav“.

Za dobro in točno postrežbo se bode skrbelo.

K obilni udeležbi uljudno vabi

215

K. Varšek, gostilničarka.

Današnji številki je priložen oglas trvdke A. Rant v Kranju.

Jutri v nedeljo, dne 15. novembra

v kavarni Kreuzberg rjevi KONCERT

215

godbe na lok (oddelek kranjske meščanske godbe).

Začetek ob 8. uri.

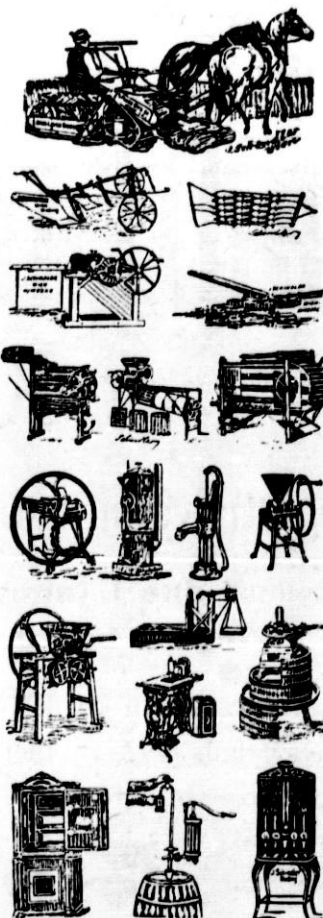
Vstopnina 40 vin.

Za izvrstno pijačo in mrzla jedila je najboljšje poskrbljeno.

Kavarnar.

Ivan Schindler, Dunaj III./1.

pošilja že veliko let dobro znane stroje vsake vrste za poljedelske in obrtne potrebe, kot:

mline za sadje in grozdje, stiskalnice za sadje in grozdje, škropilnice za trsje, poljska orodja, mlatilnice, vile, trijerje, čistilnice za žito, luščilnice za koruzo, slamo-reznice, stroje za rezanje repe, stiskalnice za seno, mline za golanje, kotle za kuhanje klaje, sesalke za vodnjake, sesalke za gnojnice, železne cevi, vodovode i. t. d.

Od sedaj vsakomur po zopet zdatno znižanih cenah: ravnatoko vse priprave za kletarstvo, sesalke za vino, medene pipe, gumijeve ploče, konopljene in gumijeve cevi, priprave za točenje piva, skrinje za led, priprave za izdelovanje sodavode in penetih se vin, stroje za sladoleđ, mline za kavo, dišavo i. t. d., stroje za delanje klobas, tehtnice na drog, namizne tehtnice, sterske tehtnice, decimalne tehtnice, tehtnice za živino, železno pohištvo, železne blagajne, šivalne stroje vseh sestavov, stroje in orodja za ključavničarje, kovače, kleparje, sedlarje, pleskarje, vse po dolgoletnim jamstvom po najugodnejših plačilnih pogojih, tudi na obroke Ceniki z več kot 400 slikami brezplačno in franko. Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku. Prekupcem in agentom posebne prednosti!

Piše naj se naravnost: Ivan Schindler, Dunaj III./1. Erdbergstr. 12.

62—35

Trgovina z železnino in špecerijskim blagom

„MERKUR“ Peter Majdič v Kranju.

Zaloga svefik!

Priporoča bogato zalogo po nizki ceni, kuhinjsko posodo, mizarstvo, ključavničarsko, kovaško, zidarsko, črevljarsko orodje in orodje za poljedelce, kakor pljuge, lem eža, vile, železne brane, motike, sekire, železne grablje; nadalje štedilna ognjišča, nagrobne križe, vodne žage, pile, kovanje za okna in vrata, žico, žičnike, katranovolepko, železno in pocinkano ploščevino, karbolinej, trsje za obijanje stropov, vlite kotle. Veliko izber slamoreznic, plaht za vozove, železnih peči,

Roman- in Portland-cement, traverze,
stare železniške šine

šine za kolesa, podvozi in drugo železo, sesalke za vodniake, cevi in vsakovrstno špecerijsko blago.

Zaloga različnih barvi!

Kreditno društvo v Kranju

registrovana zadruga z omejeno zavezo

je pričelo poslovati **dne 1. januarja 1903 v Kranju na glavnem trgu v hiši g. K. Floriana št. 194.**

Uradije se vsak dan ob delavnikih od 9. do 12. ure dopoldne, ob ponedeljkih in smajnih dneh pa tudi popoldne od 2. do 4. ure.

Hranilne vloge se obrestujejo po

4 1/2 %

brez vsakega odbitka ter plačuje „Kreditno društvo“ rentni davek za vlagatelje iz svojega.

Obresti se računajo od 1. oziroma 15. vsakega meseca po dnevu vložitve do 1. oziroma 15. pred dnevom vzdignjenja. Nevzdignene obresti se prištevajo koncem leta kapitalu.

Posojila se dovoljujejo na osobni kredit, zastave in tudi na hipoteke proti primerni obrestni meri.

V upravnem svetu so:

Franc Krenner, podpredsednik.

Janko Majdič, predsednik.

Rudolf Kokalj, pisarniški ravnatelj.

Karol Jäger.

Josip Kovač.

Nadzorstvo:

Vinko Majdič.

Peter Mayr.

Dr. Valentin Štampihar.

Ciril Pirc.

Ivan Rakovec.

Irhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejeman za celo leto 4 krome, za pol leta 2 kroni, za četrt leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krome, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petlitrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši števil. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.